

Posudek na diplomovou práci Kateřiny Vojtajové

Specifika ochrany spotřebitele v oblasti energetiky

Ochrana spotřebitele je nosné téma občanského práva. Spotřebitel, který vystupuje jako slabší smluvní strana je v důsledku svého postavení kompenzován právy, které mu právo přiznává, a které by jinak ve smluvním poměru zásadně neměl. Ochrana spotřebitele je jako mimořádně významná vnímána i v evropském právním prostoru, a proto je zajišťována řadou právních aktů. Jedním z významných právních povinností, které směřují k ochraně spotřebitele je uložení informační povinnosti druhé ze smluvních stran (její nedodržení se občanskoprávně stíhá), jakož i široké právo spotřebitele od smlouvy odstoupit. Těžiště právní ochrany spotřebitele v soukromém právu představuje úprava obsažená v občanském zákoníku, která je doplňovaná ochranou veřejnoprávní, kteréžto ochrany se organicky propojují. Kromě obecné úpravy obsažené v občanském zákoníku ochraňuje právo spotřebitele i zvláštními právními úpravami v jednotlivých segmentech lidské činnosti.

Autorka zvolila za předmět výzkumu zvláštnosti ochrany spotřebitele v oblasti energetiky. Na ploše 72 stran se zaměřuje-kromě obecného pohledu- na specifika ochrany, které obecnou ochranu spotřebitele dále rozvíjejí tak, aby odpovídaly zvláštnostem této oblasti, a to konkrétně ve vztahu k dodavateli tepelné energie, elektřiny a plynu. Z předložené práce přehledně rozdělené do šesti kapitol-mě zvláště zaujala otázka práva zákazníka na připojení k energetické soustavě (s.15n). Obecné právo vychází ze smluvní svobody stran, tj. nikomu nelze uložit povinnost smlouvu uzavřít. Z výkladu autorky na s. 15, na které se mimo jiné dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu, jednoznačně vyplývá, že při splnění předepsaných podmínek je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy povinen připojení a přenos umožnit (ledaže by to kapacitně nebylo možné). Z pohledu historického srovnání připojuji poznámku, že podobnou legislativní konstrukci obsahoval § 224 odst. 2 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. v původním znění. Jaké právní důsledky by autorka vyvodila ze skutečnosti, že provozovatel tuto povinnost nesplnil, ač mu v tom nic nebránilo. Jinou otázkou je změna dodavatele elektřiny a plynu, o které diplomantka kvalifikovaně píše na s. 48. Není tato možnost v rozporu s obecným požadavkem „pacta sunt servanda“, či nevede k narušení právní jistoty? Nebo tato (zákonem) připuštěná změna je vyvážena možností zákazníka ovlivnit cenu odebíraného média.

Autorka přiřazuje i výklad o Energetickém regulačním úřadu (kapitola5), výklad o neoprávněném odběru a nekalých obchodních praktikách v oblasti trhu s energiemi (podomní prodej, neakceptace platného odstoupení).

Uzavírám, že posuzovaná práce svědčí o kvalifikovaném a osobitém pohledu na zkoumanou (z pohledu obecného práva občanského) na atypickou problematiku. Literárně je dobře zpracována, i když na mnoha místech je inspirace Komentářem k energetickému zákonu (Eichlerová) poměrně silná.

Práci doporučuji k obhajobě, u které se autorka může vyjádřit k shora položeným otázkám.

V Praze dne 6.9.2017

Prof.JUDr. Jan Dvořák, CSc.